

Medens prisstoppet således tager sigte på at eliminere de indefra virkende prisstigningstendenser, ligger det i sagens natur, at de omkostningsstigninger, der måtte komme til os udefra i form af stigende priser på råvarer og halvfabrikata, kan vi ikke unddrage os virkningerne af. Sådanne prisstigninger må i sidste instans bæres af samfundet og må derfor også afspejle sig i prisudviklingen her i landet.“

Handelsministeren afsluttede sin fremsættelse med at give en redegørelse for, hvorfor man havde ladet det foreslåede prisstop tage udgangspunkt i forholdene den 22. september. Han udtalte herom:

„Bestemmelsen om, at prisstoppet tager sit udgangspunkt i forholdene den 22. september, bør også nok give anledning til en kommentar. Lad mig pointere, at dette ikke er et udtryk for, at loven har tilbagevirkende kraft, så denne bestemmelse kan ikke med rette kritiseres ud fra den synsvinkel. Loven træder først i kraft, når den er gennemført her i folketinget, og vil først kunne håndhæves fra denne dato, og kun priser, der tages efter denne dato, falder ind under lovens forbudsbestemmelser. Når regeringen har fundet det nødvendigt at føre prisstoppets grundlag tilbage til den 22. september, er det, fordi arbejdsmarkedets og erhvervslivets organisationer denne dag blev orienteret om regeringens hensigt om at gennemføre et prisstop, og heraf fulgte forståeligt nok nødvendigheden af at lægge prisforholdene på dette tidspunkt til grund for stoppet. Denne fremgangsmåde finder regeringen fuldt forsvarlig, og derfor fandt regeringen det heller ikke påkrævet at tage det helt ekstraordinære skridt at indkalde folketinget den 22. september.

Efter lovforslaget udløber prisstoppet den 1. marts 1971, det vil sige, at det får gyldighed knap 5 måneder. For et generelt prisstop er dette en meget lang periode, og jeg vil her igen pointere, at et prisstop ikke kan være et permanent led i den økonomiske politik. Prisreguleringen må på længere sigt nødvendigvis give mulighed for en vis fleksibilitet. Prisdannelsen har jo ikke mindst til formål at fremme den mest økonomiske anvendelse af landets produktive ressourcer, og så længe prisdannelsen låses fast gennem et prisstop, vil dette formål ikke kunne tilgodeses. Fordelingen af ressourcerne vil herigennem gradvis tendere mod at blive skæv og uøkonomisk.

Et andet væsentligt forhold i denne forbindelse er det, at prisdannelsen nødvendigvis må knyttes sammen med løn- og indkomstdannelsen i øvrigt i samfundet. Regeringen har stærkt pointeret nødvendigheden af, at forbrugsstigningen i de nærmest kommende år holdes inden for meget snævre grænser for at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for en forbedring af betalingsbalancen. Låses priserne fast gennem lov under forhold, hvor indkomsterne stiger mere end produktionen, vil der herigennem være skabt mulighed for en forbrugsstigning, som vil fremme en udvikling stik mod nødvendigheden af at forbedre betalingsbalancen. Det må derfor stærkt understreges, at skal vi fortsat kunne sikre os nogenlunde stabile priser og